

Netherlands
_Compensation
Commission____
_Potočari

Završni izvještaj Nizozemske Komisije
za naknadu štete Potočari

Hag, 5. jula 2024.

Sadržaj

Predgovor (predsjedavajući)	3
Povod	4
Građanskopravna uredba	4
• Glavne karakteristike Građanskopravne uredbe	4
Zadatak komisije	5
Shvaćanje zadatka	5
• Domet	5
• Dostupnost	5
• Pomnost i pouzdanost	6
• Istraživanje	6
Motivi za obrazloženje zahtjeva	7
Procjena izjava svjedoka	8
• Neizvjesnosti	8
Rezultati	9
• Dugotrajna obrada zahtjeva	9
Odnosi sa organizacijama u Bosni	10
Na kraju	10
Sastav komisije	11

Predgovor (predsjedavajući)

U svom četverogodišnjem postojanju, Komisija za izvršenje Građanskopravne uredbe Srebrenica primila je više hiljada zahtjeva za naknadu štete od srodnika žrtava genocida u Srebrenici. To je bilo mnogo više nego što smo mislili kada smo počeli sa radom. Pročitali smo stotine izjava svjedoka, ne zna se koja je bila bolnija. Bili smo u Potočarima, u hali fabrike akumulatora, gdje se strah još uvijek osjeća. Vidjeli smo beskrajne redove grobova muškaraca koji su bili odvojeni od žena i djece i potom ubijeni. Trajne posljedice ovog genocida duboko smo osjetili u našem radu.

Komisija se zahvaljuje svim srodnicima na strpljenju u čekanju ishoda svojih zahtjeva. Često je to trajalo dugo, a čak ni tada ishod nije uvijek bio pozitivan. Nastojali smo da sve zahtjeve što je moguće pomnije obradimo. Trebalo nam je dugo vremena, između ostalog, zbog toga što su se sve izjave svjedoka morale prevoditi.

Komisija se takođe zahvaljuje Udruženju Pokret 'Majke enklava Srebrenica i Žepa' na njihovom strpljenju i saradnji, te njihovom doprinosu čitavom procesu sprovođenja presude Vrhovnog suda od 19. jula 2019. Nećemo zaboraviti srdačnost kojom su nas svaki put, kad bi komisija posjetila Bosnu, dočekale.

Dobili smo pomoć i podršku od velikog broja organizacija i osoba koja je bila neophodna za izvršenje našeg zadatka.

Dugujemo posebnu zahvalnost saradnicima Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine u Sarajevu i brojnim očevicima užasa u Srebrenici koji su bili voljni podijeliti svoja iskustva sa nama.

Komisija upućuje posebne riječi zahvalnosti svojim kolegama, sekretaru koji je bio stup komisije, trima saradnicima u Sarajevu i svim saradnicama u Hagu.

Gđa. Mr. S.F.M. Wortmann
(Predsjedavajuća)

Povod

Ministri Odbrane i Vanjskih poslova su 30. juna 2020. godine osnovali komisiju za izvršenje Građanskopravne uredbe Srebrenica. Povod osnivanju komisije bio je presuda Vrhovnog suda. Sud je presudio da je Država protivpravno postupila prema grupi od približno 350 muških izbjeglica koji su u kasnim popodnevnim satima 13. jula 1995. godine boravili u bazi nizozemskog bataljona u Potočarima. Uredba se odnosi na naknadu štete srodnicima za svu pretrpljenu štetu sa fiksnim iznosom koji nadoknađuje ovu štetu. Ovaj iznos će biti isplaćen uz konačno namirenje svih mogućih potraživanja od nizozemske Države od strane podnosioca zahtjeva. Komisija je dobila zadatak da izvrši ovu Uredbu. U sprovođenju Uredbe komisija je bila nezavisna.

Srodnici su mogli uputiti zahtjeve od 15. juna 2021. do 14. juna 2023. godine.

Od maja 2021. do 15. juna 2023. komisija je primila 8.132 zahtjeva za naknadu štete.

Građanskopravna uredba

Pod odgovornosti ministara odbrane i vanjskih poslova sačinjena je Uredba. Predstavnici organizacija preživjelih srodnika žrtava su se više puta sastali sa ministarstvima da bi se dogovorili o dometu Uredbe. Komisija je savjetovala ministarstva o aspektima koji se odnose na izvodljivosti Uredbe koju je trebalo sačiniti.

Komisija je svoje savjete zasnovala na rezultatima početne misije utvrđivanja činjenica koju je sekretar proveo u Bosni u septembru 2020. Tokom posjete sekretar je vodio razgovore sa Majkama Srebrenice i raznim državnim institucijama¹ o mogućnostima i nemogućnostima da se od podnosioca zahtjeva traže obavezne administrativne potvrde; između ostalog da bi se dokazala finansijska ovisnost ili stvarne pretrpljene štete. U razgovoru sa predstavnicima organizacija preživjelih srodnika postalo je jasno koja su očekivanja imali preživjeli srodnici od sprovođenja presude Vrhovnog suda. Komisija je informisala ministarstva o tim očekivanjima.

Glavne karakteristike Građanskopravne uredbe

Srodnici koji bi došli u obzir za naknadu štete bili su supružnici, djeca, roditelji, i brat ili sestra žrtve. Podnosilac zahtjeva morao je ispuniti dva uslova:

1. On ili ona je morao/la dokazati da je srodnik po kriterijima iz Uredbe, i
2. Trebalo je učiniti vjerovatnim da je žrtva, na koju se zahtjev odnosi, popodne 13. jula 1995. godine boravila u bazi nizozemskog bataljona (u daljem tekstu UN-baza).

Fiksni iznosi naknade imali su za cilj da omoguće brzo i nebirokratsko rješavanje.

Prema Uredbi postojali su dva fiksna iznosa naknade štete za gubitak člana porodice:

1. Supružnici žrtava su imali pravo na iznos od € 15.000.
2. Djeca, braća, sestre i roditelji žrtava su imali pravo na iznos od € 10.000.

Ako je osoba iz jedne od navedenih kategorija umrla nakon podnošenja zahtjeva, nasljednici su mogli dobiti naknadu. Uslov je bio da se dokaže pravo na nasljeđe.

U toku pripremnih radova, komisija je uočila da je tog dana u UN-bazi bilo i žena žrtava.

Komisija je zatim savjetovala Ministarstvu odbrane da srodnicima žena žrtava također omogući da ostvare svoje pravo na naknadu štete. Ministarstvo je ovaj savjet usvojilo 20. jula 2021. godine.

¹ Uključujući Federalna ministarstva unutrašnjih poslova, finansija, rada i socijalnih pitanja i Ministarstvo za pitanja boraca i invalida oslobođilačkog rata i sa Penzijskim fondovima Federacije i Republike Srpske, MIO/PIO i sa Ministarstvom zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske.

Zadatak komisije

Nakon objave Uredbe u junu 2021. komisija je mogla početi sa izvršenjem. Njen zadatak je bio da napravi kompletan nacrt procedure prijema i ocjenjivanja zahtjeva, te donošenja odluka. Prilikom prihvatanja ovog zadatka, komisija je bila u potpunosti svjesna složenog istorijskog, političkog i društvenog konteksta u okviru čega je trebalo sprovesti izvršenje ovih zadataka. Srodnici žrtava genocida, mnogi sa svojim traumatskim ratnim iskustvima, činili su ranjivu grupu. Stoga je podjednako bio potreban empatični pristup i pristup sa razumijevanjem, pored transparentne metode rada i otvorene komunikacije sa onima koji bi imali pravo na naknadu.

Shvaćanje zadatka

Komisija se stoga opredijelila za sljedeće principe svoga rada:

- da se u što većem broju – najradije svima – imaocima prava omogući primjenu Uredbe.
- da procedura prijavljivanja bude pristupačna i da predstavlja minimalni administrativni i finansijski teret za podnosioca zahtjeva.
- da se procjena zahtjeva mora obaviti sa najvećom mogućom pažnjom kako bi se osigurao što je moguće pouzdaniji način utvrđivanje prava na naknadu.
- da je potrebna velikodušnost pri procjeni zahtjeva, zbog mnogih činjeničnih nejasnoća i dugog perioda koji je prošao od genocida, 25 godina. Od podnosioca zahteva nije se tražilo da dokažu, već da učine vjerovatnim prisustvo žrtve u UN-bazi 13. jula 1995. godine. U slučaju sumnje, odluka je donesena u korist podnosioca zahtjeva.

Domet

Tokom svog rada komisija se trudila da pomoću različitih sredstava komunikacije informira što je moguće više nosilaca prava na naknadu o postojanju Uredbe o naknadi i procedure prijavljivanja. Pri tome je komisija imala u vidu moguće nosioce prava u Bosni i Hercegovini kao i u dijaspori.

Dostupnost

Komisija je težila tome da procedura prijavljivanja bude dostupna svim preživjelim srodnicima. U periodu od 1. februara 2021. do 30. juna 2024. godine, komisija je imala kancelariju u Sarajevu. Ovdje su se zahtjevi mogli podnijeti lično, a srodnici žrtava su sa saradnicima mogli razgovarati na svom jeziku. Procedura prijavljivanja je bila standardizirana u najvećoj mogućoj mjeri. Obrasci su bili dostupni online i offline i pripremljeni su na tri jezika: bosanskom, engleskom i nizozemskom jeziku. Administrativno i finansijsko opterećenje za podnosioca zahtjeva bilo je što je moguće manje.

Pomnost i pouzdanost

Pomnost i pouzdanost bili su veoma važni kriteriji kod postavljanja procedure predavanja zahtjeva i kod ocijenjivanja zahtjeva. Prema presudi i Uredbi, samo srodnici žrtava koji su bili u UN-bazi 13. jula 1995. imali su pravo na naknadu štete. Ta grupa je činila manjinu od ukupnog broja muškaraca koji su bili u Potočarima između 11. i 13. jula 1995. godine i koji su pogubljeni u agresiji bosanskih Srba.

Upravo zbog toga što veliki broj ljudi koji su izgubili svoje najmilije u Potočarima nije imao pravo na naknadu štete, moralo se sa što je moguće većom pomnošću procijeniti da li će se naknada štete dodijeliti ili ne. Komisija je u svakom slučaju htjela spriječiti, koliko je to bilo moguće, da srodnici pogunilog člana porodice, koji nije bio u UN-bazi, dobiju naknadu štete. Naime, srodnici žrtve, koja je bila u UN-bazi, su bili oni koji su trebali dobiti naknadu štete. Predstavnici preživjelih srodnika također su u razgovorima sa komisijom istakli koliko je potrebna ta pomnost.

Za pouzdano dodijeljivanje naknade štete bila su potrebna dva koraka. Komisija je ocijenjivala:

1. da li je podnosilac zahtjeva bio srodnik u smislu Uredbe, i
2. da li je učinjeno vjerovatnim da je žrtva bila prisutna u UN-bazi 13. jula 1995.

Pouzdanost utvrđivanje porodičnog odnosa je bilo relativno jednostavno. Podnosioci zahtjeva su morali da pokažu na osnovu niza dokumenata da se radi o porodičnoj vezi sa žrtvom. Supružnici su morali da dostave kopiju izvoda iz matične knjige vjenčanih, djeca kopiju izvoda iz matične knjige rođenih, a roditelji kopiju izvoda iz matične knjige rođenih žrtve.

Brat ili sestra mogli su dokazati svoju vezu sa žrtvom dostavom kopije izvoda iz matične knjige rođenih i kopiju izvoda iz matične knjige rođenih žrtve, koji zajedno ukazuju na to da je podnosilac zahtjeva brat ili sestra žrtve.²

Prilikom podnošenja zahtjeva, podnosilac zahtjeva je morao da se identifikuje; na primjer sa važećim pasošem. Potrebne dokumente bilo je lako i jeftino nabaviti u Bosni.

Drugi dio procjene bio je komplikovaniji i predstavljao opterećenje za mnoge srodnike.

Istraživanje

Čak ni 29 godina nakon strašnih masakra u istočnoj Bosni nije utvrđen tačan broj i identitet muških izbjeglica, koji su se nalazili u UN-bazi u Potočarima 13. jula 1995. godine. Poznato je da se nisu svi muškarci koji su bili u bazi registrovali. Mnogi – ne zna se koliko tačno - nisu dali svoje ime iz straha da spisak ne padne u ruke bosanskim Srbima. Takozvani Frankenov spisak stoga sadrži samo dio žrtava čiji su srodnici mogli ostvariti pravo na naknadu štete.

Komisija je dala sprovesti istraživanje kako bi dobila više informacije o muškim izbjeglicama koji su tog dana boravili u UN-bazi u Potočarima. Istraživač je uspio prikupiti sedam spiskova imena muških žrtava koje su možda bile u UN-bazi između 11. i 13. jula 1995. godine. Pored Frankenovog spiska, tu je između ostalog bio i spisak žrtava i preživjelih srodnika koji je komisija dobila u avgustu 2020. godine od nizozemskih advokata Udruženja Majke Srebrenice i spisak dobijen od Federalne policije Bosne i Hercegovine. U dvije faze studije istraženo je ukupno 436 imena. U tom cilju, imena i lični podaci sa raznih spiskova upoređivani su jedni s drugima i sa informacijama dostupnim u Institutu za nestala lica BiH, Sarajevo.

Za 259 lica se smatralo se je njihovo prisustvo u UN-bazi 13. jula 1995. vrlo vjerovatnim ili vjerovatnim. Od istraženih imena sa spiskova genocid je preživjelo 87 osoba. U slučaju 91 osobe, na osnovu informacija INO-a nije se moglo zaključiti da je njihovo prisustvo u UN-bazi vjerovatno. Zahtjevi koji su se odnosili na osobe u kategoriji 'Vrlo vjerovatno' i 'Vjerovatno' su odobreni odmah nakon provjere porodične veze i bez daljeg obrazloženja podnosioca zahtjeva. Ni ovo dodatno istraživanje nije dovelo do definitivne sigurnosti o tome ko je bio u UN-bazi 13. jula 1995. i koga su ubili vojnici bosanskih Srba.

Komisija nije htjela da isključi nosioce prava. Komisija je stoga odlučila da preživjelim srođnicima pruži priliku da sadržajno obrazlože svoj zahtjev. Pomoću dokumenata ili dvije detaljne izjave svjedoka koji nisu imali interes, srođnici su mogli učiniti vjerovatnim da je žrtva, za koju su predali zahtjev, pripadala grupi poginulih muških izbjeglica, koja je boravila u UN-bazi u popodnevnim satima 13. jula 1995. godine.

Motivi za obrazloženje zahtjeva

Komisija je shvatila da bi traženje detaljnih izjava očevidaca moglo biti veliko emotivno opterećenje za podnosioca zahtjeva i za svjedoka. Strašni događaji u Srebrenici ostavili su duboke tragove na sve preživjele. Bol zbog gubitka voljene osobe zbog nemilosrdne agresije bosanskih Srba većina srođnika i danas svakodnevno osjeća. Komisija je takođe bila svjesna da bi odbijanje zahtjeva potkrijepljenog objašnjenjima srođnicima moglo nanijeti još veći bol. Također je bilo jasno da pronalaženje svjedoka, više od 25 godina nakon genocida u Srebrenici, mnogim podnosiocima zahtjeva ne bi bilo jednostavno. U međuvremenu, boreći se za priznanje, mnogi su očevici umrli.

Vagajući sve ovo, komisija je mišljenja da je pružanje mogućnosti dodatnog obrazloženja u vezi boravka žrtve u UN-bazi pomoću izjava svjedoka, više opravdavala događaje i stvarnu situaciju u UN-bazi 13. jula 1995. godine, kolikogod je teška bila i ova najbolja opcija.

Svi podnosioci zahtjeva su mogli predati dodatne informacije kako bi obrazložili svoj zahtjev. Na to smo aktivno pozvali sve srođnike žrtava koje su, prema različitim bazama podataka, posljednji put viđeni u Potočarima. Na osnovu podataka o mjestu nestanka odlučilo se da li će se tražiti od srođnika da učini vjerovatnim da je njihov poginuli član porodice bio u UN-bazi 13. jula 1995. U tu svrhu koristili smo podatke koje su prikupili INO, ICMP, ICTY i ICRC. Izjave o tome gdje je osoba posljednji put viđena često su davane pod zakletvom prilikom evidentiranja nestalih.

Srođnici žrtava koje su, prema različitim bazama podataka, posljednji put viđene u Potočarima, dobili su pismo sa detaljnim opisom formalnih i materijalnih uslova koje izjave moraju ispunjavati. Izričito je rečeno da sama izjava da je žrtva bila prisutna u bazi UN-a u Potočarima 13. jula 1995. godine poslijepodne nije dovoljna.

Procjena izjava svjedoka

Komisija je dala prevesti sve izjave na nizozemski jezik, a zatim su ih pročitali i ocijenili saradnici komisije i članovi komisije.

Komisija je autentičnost izjave ocjenjivala na osnovu općih elemenata, kao što su bogatstvo detalja, prikaz ličnih iskustava, opis unutrašnjeg doživljavanja i unutrašnje konzistentnosti iznesenog.

Pored toga, ocijenila je da li se detalji, opisani u izjavi, podudaraju sa onim što je poznato iz pouzdanih izvora o fizičkim okolnostima i događajima u bazi UN-a.

Neizvjesnosti

Prilikom ocjene zahtjeva, komisija se suočila sa nizom faktora koji je ometao otkrivanje istine. Zbog protoka od više od 25 godina počelo je blijediti sjećanje svjedoka na detalje. Moguće je da je dugi period koji je prošao doprinijelo izobličenju i obojenosti sjećanja zbog naknadno stečenih utisaka i informacija. Traumatična priroda samih događaja, produženo izlaganje strahu i prijetnji smrću, mogu dovesti do negiranja i potiskivanja doživljenog. Takođe može uticati na samu percepciju.

Pored ovih psiholoških faktora, postoji neizvjesnost, posebno na nivou detalja, o tačnom toku događaja u danima kada su hiljade izbjeglica potražile sklonište u Potočarima. Istorijske studije također ne pokazuju dosljednu i detaljnu rekonstrukciju onoga što se dogodilo u Potočarima. Način na koji su oni koji su direktno upleteni bili doživjeli i zapamtili događaje uveliko se razlikovao. Bilo je slučajeva gdje su opisi istog događaja ili trenutka, ponekad bili različiti, ponekad kontradiktorni. Različiti očevici isti događaj su postavili u različito vrijeme.

Savremeni izvještaji izbjeglica, intervjui sa očevicima i veliki dio primljenih izjava svjedoka također su pokazali da za neke od podnosilaca zahtjeva i njihove svjedoke nije bila jasna razlika između terena UN-baze i drugih industrijskih terena u neposrednoj blizini. U mnogim izjavama, su Mini Safe Area³ koju je proglasio komandant nizozemskog bataljona, izjednačavali sa mnogo manjim terenom UN-baze. Mnogi koji su u Potočare stigli iz pravca Srebrenice mislili su da su stigli do UN-baze nakon što su prošli prvi red Plavih šljemova, pored žutih traka koje je nizozemski bataljon postavio da bi obilježio Mini zaštićenu zonu.

Na osnovu ovih ograničavajućih faktora, komisija je došla do tri zaključka:

1. Izjave svjedoka nisu procijenjene na osnovu jednog elementa koji je u suprotnosti sa onim što je poznato iz pouzdanih izvora o događajima u UN-bazi. Također, vremenski pokazatelji koji su odstupali od poznate hronologije događaja sami po sebi nisu bili razlog za odbijanje. Prosudba o pouzdanosti izjave je u svim slučajevima zasnovana na integralnom pristupu elemenata; detalje koji su ukazivali na boravak u UN-bazi i elemente zbog kojih se boravak u njoj učinilo malo vjerovatnim, vagali su se jedni prema drugima.
2. Podnosioci, čiji su zahtjevi odbijeni, dobili su drugu šansu. Komisija je na isti pomni način, kao što je to činila sa prvobitnim izjavama, procijenjivala odgovore na odbijenice koje su potkrijepljene novim izjavama ili dokumentima. U slučajevima gdje su nove informacije učinile uvjerljivo vjerovatnim da se žrtva nalazila u UN-bazi, odluke su revidirane.
3. Zahtjeve je trebalo velikodušno ocijenjivati. U slučaju sumnje, odluka je donijeta u korist podnosioca zahtjeva.

³ Mini zaštićena zona.

Rezultati⁴

Napori komisije da se informiše što veći broj nosilaca prava rezultirali su time da je podnešeno više od 8.100 zahtjeva. Na osnovu što je moguće pornije procjene, komisija je odobrila 2.337 zahtjeve. Ovi zahtjevi se odnose na 603 žrtve. To je broj blizak najvećoj procjeni broja muškaraca prisutnih u UN-bazi 13. jula 1995. godine. Sve odluke po zahtjevima komisija je dopisom dostavila podnosiocu zahtjeva. Odgovornost za finansijsku transakciju snosilo je Ministarstvo odbrane.

a. Broj primljenih zahtjeva od 15. juna 2021. do 15. juna 2023.	8.132
b. Brjo žrtava za koje su podneseni zahtjevi	2.690
c. Broj odobrenih zahtjeva	2.337
a. Broj odobrenih zahtjeva na osnovu istrage - Frankenovog spiska	1.068
b. Broj odobrenih zahtjeva na osnovu izjava	1.269
d. Ukupan iznos naknade štete	€ 23.761.174
e. Broj odbijenica	5.785
a. Broj odbijenica na osnovu informacija iz baza podataka	2.958
b. Broj odbijenica na osnovu izjava	2.827
f. Broj poslanih upita za dodatne informacije vezane za obrazloženje zahtjeva	4.025
g. Broj primljenih izjava	4.150
h. Broj poslanih poštanskih pošiljki	28.500
i. Broj reakcija na odluku	360

Dugotrajna obrada zahtjeva

S druge strane, neočekivano veliki broj zahtjeva bio razlog dugog trajanja obrade. Podnosioci zahtjeva od kojih je komisija tražila da bliže obrazlože svoj zahtjev morali su da čekaju u prosjeku sedam mjeseci na odgovor komisije. Iako je komisija dobila malo pritužbi na trajanje obrade, komisija je svjesna da su mnogi podnosioci zahtjeva (pre) dugo bili u nesigurnosti u pogledu ishoda svog zahtjeva. Pomnost u obradi u kombinaciji sa velikim brojem primljenih zahtjeva i ograničenim kapacitetom komisije je značajno uticalo na trajanje obrade.

⁴ Stanje u trenutku odlaska u štampu.
Jedan broj zahtjeva još nije sasvim obraden.

Odnosi sa organizacijama u Bosni

Komisija je uspostavila kontakte sa raznim organizacijama preživjelih srodnika srebreničkih žrtava u ranoj fazi svog mandata. U septembru 2020. godine u Memorijalnom centru Srebrenica održan je prvi sastanak između sekretara Komisije i predstavnika Udruženja 'Pokret Majke enklava Srebrenica i Žepa,' Munire Subašić i Kade Hotić, Žene Srebrenice, koje je predstavljala Nura Begović, Srebreničke majke, koje je zastupale Fadila Efendić i Žene Podrinja, koje je zastupala Kadefa Rizvanović (u daljem tekstu Majke) i bosanskih advokata Udruženja Majke Srebrenice.

U razgovorima majke su iznijele svoje stavove i kritike na presudu Vrhovnog suda. Takođe je postalo jasno kakva su bila njihova očekivanja u vezi sa Uredbom i u vezi sa sprovođenjem Uredbe za naknadu štete, koje su tek trebale biti sačinjene. Zalagale su se za brzo i nebirokratsko dodjeljivanje naknada štete.

Sastanak u septembru 2020. bio je početna tačka intenzivnog, iskrenog i produktivnog dijaloga između Majki i komisije. U periodu od septembra 2020. do jula 2024. godine održano je ukupno 17 sastanaka između Munire Subašić, najprisutnije glasnogovornice Majki, i nekoliko predstavnika organizacija preživjelih srodnika i saradnika ili članova komisije. Za to vrijeme, odnos između Majki i komisije prerastao je u odnos međusobnog poštovanja i povjerenja.

Osnova za to je bilo obostrano prepoznavanje osjetljivosti izvršenja Uredbe za naknadu štete, koja će uroditi plodom samo za jedan dio preživjelih srodnika žrtava koje su od 11. do 13. jula 1995. godine boravile u Potočarima. Majke i komisija zajednički su prepoznali značaj pomne i pouzdane dodjele naknada.

Komisija je dobila i svu podršku od rukovodstva i saradnika Memorijalnog Centra Potočari – Srebrenica.

Na kraju

Okončanjem izvršenja Uredbe za naknadu štete učinjen je važan korak. To svakako važi za sve one koji naknade štete smatraju priznanjem njima učinjene nepravde. Međutim, poglavlje Srebrenica time nije zatvoreno. Ministar Ollongren je u svom istorijskom govoru na 27. obilježavanju genocida u Srebrenici istakla da se duboka ljudska patnja iz jula 1995. osjeća do današnjeg dana. Potpuno smo shvatili da činjenje razlike između žrtava koje su bile u UN-bazi i onih koje su morale ostati vani, moglo imati kontraproduktivne efekte. Mnogi srodnici koji sami, ili čiji poginuli član porodice, nisu uspjeli pristupiti UN-bazi, uputili su komisiji zahtjev za naknadu štete. Njihove zahtjeve smo morali odbiti.

Iz njihovih izjava je jasno da se njihova sudbina i patnja ni po čemu ne razlikuju od patnji srodnika žrtava koji su bili unutar baze. Izjave onih koji nisu mogli učiniti vjerovatnim da je žrtva bila u bazi UN-a, sve svjedoče o strašnim ličnim tragedijama. Bolne izjave žena koje su morale gledati kako im vojnici bosanskih Srba odvođe muževe i sinove. Na osnovu kriterija Uredbe i zahtjeve sa takvim izjavama smo morali odbiti, bez obzira na nastojanje da se u procjeni primjenjuje velikodušnost. Mučno i bolno, pogotovo za srodnike žrtava koji, ne svojom krivicom, nisu uspjeli pristupiti terenu UN-baze 11. jula 1995. godine.

Kako bi ublažila moguće štetne efekte dodjele naknada štete i individualne patnje, komisija smatra poželjnim određeni vid naknadne podrške srodnicima žrtava genocida. Stoga komisija preporučuje da nizozemska vlada stavi na raspolaganje resurse koji će omogućiti odgovarajuću psihosocijalnu podršku preživjelim srodnicima žrtava.

Sastav komisije

Komisija se sastojala od tri člana sa dugogodišnjim iskustvom u oblasti prava, rješavanja sporova i vanjske politike.

Gospođa Mr. S.F.M. Wortmann

Sylvia Wortmann (1956) članica je Državnog savjeta od 2004. godine. Ranije je, između ostalog, bila profesor Osobnog, Porodičnog i Maloljetničkog prava, državni savjetnik i šef Odjela za krivično pravo i sankcioniranje u Ministarstvu pravde.

Gospodin Mr. A. Hammerstein

Fred Hammerstein (1946.) bio je sudija Vrhovnog suda Nizozemske i imao je niz dodatnih funkcija, poput vladinog povjerenika i predsjednika Savjetodavne Komisije za zahtjeve za restituciju kulturna dobra i Drugi svjetski rat.

Gospodin Mr. E. Kronenburg

Ed Kronenburg (1951) je bivši najviši državni službenik. Bio je, između ostalog, generalni sekretar Ministarstva vanjskih poslova, Maršal Kraljevske kuće Nizozemske i ambasador u Parizu i Pekingu.

Komisiju je podržavao sekretarijat čiji je gospodin H. Junk bio sekretar. Komisija je angažovala različite specijalnosti u izvršenju svog zadatka.

Netherlands
_Compensation
Commission —
_Potočari

Netherlands Compensation Commission Potočari

E-mail: office@nccpotocari.nl